

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه

معاونت آموزش

اداره امتحانات کتبی

بسمه تعالی

امتحانات ارتقای - شهریور ۱۳۹۰

پایه :	۴	موضوع :	قرآن ۴
تاریخ :	۹۰/۶/۲۲	ساعت :	۱۰/۳۰

نام کتاب: برگزیده تفسیر نمونه، جلد سوم، سوره‌های مریم - طه - انبیاء - مؤمنون - لقمان

لطفاً به همه سؤالات تستی و ۸ سوال تشریحی پاسخ دهید، در صورت پاسخ به همه، به سوال آخر نمره داده نمی‌شود (تستی ۱ و تشریحی ۲ نمره)

تستی:

* «قال فاذهب فإن لك في الحياة أن تقول لا مساس» طه: ۹۷

۱. «مساس» به کدام مجازات سامری اشاره دارد؟ ج ۱۳۶

أ. امحای گوساله ب. عذاب قیامت ج. انزوا د. قتل

* «فاسألوا أهل الذکر إن كنتم لا تعلمون» انبیاء: ۷

۲. با توجه به شأن نزول آیه، مورد و مصداق «اهل ذکر» چه کسانی بوده‌اند؟ الف ۱۵۵

أ. دانشمندان اهل کتاب ب. همه آگاهان ج. پیامبران الهی د. اهل بیت (ع)

۳. در آیه «والذین لأماناتهم وعهدهم راعون» (مؤمنون: ۸) مقصود از «امانت» چیست؟ د ۲۴۲

أ. ولایت اهل بیت (ع) ب. حکومت اسلامی ج. امانت‌های مردم د. امانت‌های خدا، پیامبران و مردم

۴. «ولا یغرتکم بالله الغرور» (لقمان: ۳۳) خداوند انسان را از چه صفتی نهی می‌کند؟ ب ۵۷۸

أ. تکبر و غرور ب. رجاء بی مورد ج. فریبکاری د. حب دنیا

تشریحی:

۱. توصیه‌های خداوند به حضرت عیسی (ع) که حضرت آنها را در گهواره بیان نمود، چیست؟ ۸۳

أوصانی بالصلوة والزکوة ... وبراً بالوالدتی.

۲. تفسیر آیه شریفه «وکم أهلكنا قبلهم من قرن هم أحسن أثاثاً وُؤی» (مریم: ۷۴) را بنویسید. ۹۷

در پاسخ افرادی که ثروتمندی را نشانه شخصیت و ملاک حقانیت می‌دانستند فرموده است: از اقوام گذشته کسانی که ثروت سرشار و لباس‌های فاخر و چهره‌های زیبایی داشتند و از شما در موارد ذکر شده بالاتر بودند، مورد عذاب الهی قرار گرفتند و ثروت و جمالشان نتوانست جلوی عذاب الهی را بگیرد.

* «وکم أهلكنا قبلهم من قرن هل تحس منهم من أحد أو تسمع لهم ركزاً» مریم: ۹۸

۳. أ. مخاطب «هل تحس» به کیست؟ ب. ضمن بیان معنی «ركز» شریفه «سمع لهم ركزاً» را توضیح دهید. ۱۰۴

أ. پیامبر اکرم (ص). ب. «ركز» به معنای صدای آهسته است؛ یعنی این ستمگران چنان درهم کوبیده شده‌اند که کمترین صدایی از آنان به گوش نمی‌رسد.

* «طه * ما أنزلنا علیک القرآن لثقی * إلا تذکرة لمن یخشی» طه: ۱۰۳ و ۱۰۲

۴. تعبیر «تذکره» و «من یخشی» به چه چیزی اشاره دارد؟ ۱۰۷

تذکره: اشاره به این واقعیت دارد که اساس تعلیمات الهی در درون جان انسان‌ها وجود دارد و تعلیمات انبیاء و پیامبران آن را بارور و یادآوری می‌کند. من یخشی: تا نوعی احساس مسئولیت (خشیت و ترس) در آدمی نباشد، پذیرای حقایق نخواهد شد.

* «قال ربنا الذى أعطى كلَّ شيءٍ خلقه ثم هدى» طه: ٥٠

٥. أ. «هدى» به چه هدایتی اشاره دارد؟ ب. دو اصل اساسی را که آیه بیان می‌کند، بنویسید. ۱۲۱

أ. هدایت تکوینی در موجودات و هدایت تکوینی و تشریعی در انسان.

ب. ۱. خداوند به هر موجودی آنچه نیاز داشته بخشیده است. ۲. هدایت و رهبری موجودات.

* «بل متّعنا هؤلاء وآباءهم حتى طال عليهم العمر» انبیاء: ۴۴

۶. أ. با توجه به آیه، علت سرکشی افراد بی‌ایمان چیست؟ ب. میزان‌های سنجش اعمال در قیامت چه کسانی هستند؟ ۱۷۱ و ۱۷۰

أ. بهره‌مندی از نعمت‌های فراوان الهی و عمر طولانی. ب. پیامبران و امامان و پاکانی که در نامه اعمالشان نقطه تاریکی وجود ندارد.

* «وذا النون إذ ذهب مغاضباً...» انبیاء: ۸۷

۷. أ. سه نکته‌ای که توجه یونس(ع) به آنها موجب رهایی وی شد، چه بود؟ ب. چرا این رهایی یک حکم خصوصی برای

حضرت یونس(ع) نیست؟ (بلکه جنبه عمومی دارد؟) ۱۸۶-۷

أ. لا إله إلا أنت، سبحانه، إني كنت من الظالمين. توجه به توحید: منزه داشتن خدا از هر عیب و نقص، اعتراف به گناه و تقصیر خود. ب. شامل مؤمنین هم می‌شود چون در انتها فرمود «و كذا لك ننجي المؤمنين».

* «يا أيها الرسل كلوا من الطيبات واعملوا صالحاً إني بما تعملون عليم» مؤمنون: ۵۱

۸. در این آیه از سه جهت برای انجام عمل صالح کمک گرفته شده است؛ آن سه جهت را بنویسید. ۲۵۷

تأثیر غذای پاک بر صفای قلب، تحریک حسن شکرگذاری، توجه به اینکه خداوند شاهد و ناظر اعمال آدمی است.

* «الم * تلك آيات الكتاب الحكيم * هدى ورحمةً للمحسنين * الذين ...» القمان ۱-۳

۹. أ. صفت حکیم برای قرآن ناظر به چیست؟ توضیح دهید. ب. سه ویژگی «محسنین» را که در ادامه آیات آمده است، بنویسید.

توصیف حکیم به خاطر استحکام محتواست که هرگز باطل به آن راه نمی‌یابد و هر خرافه‌ای را دور می‌سازد یا به معنی آن است که دارای حکمت است؛ انواع سخنان پند و بیم دهنده را می‌آموزد، پند و بیم می‌دهد و داستان‌های عبرت آموز دارد.

۱. یقیمون الصلوة و ۲. یؤتون الزکوة و ۳. هم بالآخرة هم یوقنون.